

گلزار سخن

شامل نکات:

علمی، تربیتی، اخلاقی، عرفانی و تاریخی

www.ketab.ir

تألیف: زینب خاتون ملک پایین (براقی)

تصحیح و تحقیق: صادق طالبی مازندرانی

سرشناسه: ملک پایین، زینب خاتون، ۱۳۳۶ -

عنوان و نام پدیدآورنده: گلزار سخن شامل نکات: علمی، تربیتی، اخلاقی، عرفانی، تاریخی / تالیف زینب خاتون ملک پایین؛ تصحیح و تحقیق صادق طالبی مازندرانی.

مشخصات نشر: قم: انتشارات محمد و آل محمد علیه السلام، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۴۲۳ صفحه

شابک: 9786226984621 ۱۵۵۰۰۰۰ تومان

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص ۴۱۳-۴۱۲. همچنین بصورت زیر نویس

موضوع: Islam - Miscellanea

موضوع: اسلام - مطالب گوناگون

شناسه افزوده: طالبی مازندرانی، صادق، ۱۳۵۹.

رده بندی کنگره: Bp۱۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۸۱۲۸۱

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

تاریخ درخواست: ۱۴۰۰/۰۶/۱۶

کد پیگیری: 8481031

www.ketab.ir

شناسنامه کتاب

نام کتاب: گلزار سخن
مولف: زینب خاتون ملک پایین (براقی)
تصحیح و تحقیق: صادق طالبی مازندرانی
ناشر: انتشارات محمد و آل محمد علیه السلام
سال چاپ: ۱۴۰۰
نوبت چاپ: اول
چاپ: ققنوس
قطع: وزیری
تیراژ: ۱۰۰۰ دوره
قیمت: ۱۵۵۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۸۴-۶۲-۱

انتشارات محمد و آل محمد علیه السلام

آدرس: قم، خیابان معلم، روبروی جامعه المصطفی علیه السلام، عالیه، تلفن: ۳۷۷۴۶۴۸۱ - ۰۲۵ همراه: ۰۹۱۲۳۵۱۱۱۹۲

«فهرست مطالب»

۱۱	 مقدمه مصحح
۱۵	 تلنگر «آدمیت»
۱۶	 مراحل سیر و سلوک
۲۹	 وسوسه شیطان و راهکارهای مقابله با آن
۴۸	 تقوا
۵۵	 فلسفه زندگی انسانی در مقایسه با زندگی حیوانی
۵۶	 فرق حیوان با انسان در چیست؟
۵۸	 آیا قسمت و سرنوشت را می توان با همت تغییر داد؟
۶۰	 کرامات عامه، کرامات خاص
۶۱	 حجر الاسود
۶۴	 قارون
۶۷	 اجاره دادن منزل و مراعات حال مسافر
۶۸	 نخستین مترجم قرآن
۷۰	 یا الله العاصین
۷۰	 سنجیده شدن اعمال انسان در قیامت
۷۱	 نوحه شب عاشورا
۷۲	 مراد از بهشت آدم علیه السلام و حوا علیها السلام
۷۷	 دلیل احترام به سادات
۸۰	 تربت کربلا
۸۴	 ماجرای پیوستن «زهیر» به کاروان امام حسین علیه السلام
۸۵	 معنی «حُجَّة»
۸۶	 زهد چیست؟ زاهد کیست؟
۸۹	 حدیث لولاک
۸۹	 اقسام اجل
۹۴	 عقل
۹۹	 توصیه های امام رضا علیه السلام برای تقویت حافظه و توان یادگیری
۱۰۱	 یعقوب بن اسحاق اهوازی
۱۰۲	 میثم تمار
۱۰۷	 امکان حضور جابر در اولین اربعین

مختار ثقفی	۱۰۸
گوش دادن به حرف پدر در ازدواج و راز رسیدن به مرجعیت	۱۰۹
شاگردان لقمان علیه السلام	۱۰۹
مقدس اردبیلی	۱۱۰
فضایل قرآن	۱۱۲
مراتب و درجات نفس	۱۱۵
بانو مجتهده امین اصفهانی	۱۱۷
مالک اشتر	۱۲۲
عابدی که فریب خورد، زنی که بهشتی شد	۱۲۹
قاسم بن موسی الکاظم علیه السلام	۱۳۰
آزمایش و امتحان	۱۳۳
قیام مختار	۱۴۹
حکایت دیدار جعفر نعلبند اهل اصفهان	۱۵۹
عنايات حضرت رضا علیه السلام به یکی از ائمه	۱۶۱
آدمهایی به شکل میمون‌ها و خوک‌ها	۱۶۲
احمد بن هلال کرخی	۱۶۳
تاثیر دعا برای اهل بیت علیهم السلام	۱۶۶
پیامد و آثار غیبت کردن در اسلام	۱۶۷
فطرس ملک	۱۷۱
روح در فلسفه	۱۷۲
معجزه امام سجاد علیه السلام	۱۷۶
اتفاقات ۶۰ ثانیه قبل از مرگ	۱۷۷
سر بریده امام حسین علیه السلام و دیر راهب	۱۸۱
مسلمان شدن یهودی یوسيله چادر حضرت زهرا علیه السلام	۱۸۴
عشق بازی کار هر شیاد نیست	۱۸۴
قاضی چشم چران، مرد ناموس فروش	۱۸۵
فهرست اسامی قیامت در قرآن	۱۸۷
حدیث من مات	۱۹۰
فقر	۱۹۴
میراث انبیا در محضر مهدی علیه السلام	۱۹۶
یک شبی مجنون	۲۰۲

۲۰۲	شیطان
۲۰۶	پیامبر اکرم ﷺ و شیطان
۲۰۸	سه عمل عجیب شیطان
۲۰۸	کربلایی کاظم ساروقی
۲۱۰	زنده شدن آیه الله طبرسی در قبر
۲۱۰	یا علی علیه السلام گفت
۲۱۲	چهره آرایش مکن
۲۱۲	رجب
۲۱۵	ماه شعبان
۲۱۶	حضرت علی اکبر علیه السلام
۲۱۹	حضرت علی اصغر علیه السلام
۲۲۳	حدیث ثقلین
۲۲۳	حدیث سفینه
۲۲۴	حدیث سلسله الذهب
۲۲۴	حدیث لوح
۲۲۸	حدیث منزلت
۲۲۹	مصحف حضرت فاطمه علیها السلام
۲۳۱	مصائب حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۲۳۷	وصیت نامه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۲۴۰	مخلف و عنایت حضرت عباس علیه السلام
۲۴۱	شهید ثالث، قاضی نورالله شوشتری
۲۴۵	خدا چه می خورد، چه می پوشد و چه کار می کند؟
۲۴۶	هدف از خلقت انسان
۲۵۳	نجمه مادر امام رضا علیه السلام
۲۵۵	ضامن آهو
۲۵۸	علت تعدد همسران پیامبر ﷺ
۲۶۳	حضرت نفیسه خاتون علیها السلام
۲۶۷	لذاختن همیان پول در دریای عمان و پس گرفتن آن در شهر قم
۲۷۱	هاویه چیست؟
۲۷۲	شب اول قبر به انسان چه می گذرد
۲۷۴	آثار و فواید تربت امام حسین علیه السلام

۲۷۸	فضیلت مسجد
۲۸۱	اهل بیت: و تربیت کودک
۲۸۷	همسرداری
۲۹۳	عرضه اعمال بر پیامبر ﷺ و امامان علیها السلام
۲۹۶	عرضه اعمال بر اهل قبور
۲۹۷	شب قدر
۳۰۶	هر که سحر ندارد، از خود خبر ندارد
۳۰۷	ترغیب به تواضع
۳۰۷	معنای «ما رأیت الا جمیلاً»
۳۰۹	اهمیت فراگیری احکام
۳۱۲	دعای «یا من ارجوه لکل خیر»
۳۱۵	نهج البلاغه در کلام دیگران
۳۱۶	محمد بن یعقوب کلینی
۳۲۰	شیخ صدوق
۳۲۵	روز عرفه
۳۲۷	ابرهه، پادشاه یمن
۳۲۸	سجیل
۳۲۹	مسجد النبی ﷺ
۳۳۶	انواع مختلف اشک از منظر قرآن
۳۳۹	عوامل نجات بخش
۳۴۰	عید قربان
۳۴۰	همچو زنبور غسل باش
۳۴۰	نافله های روزانه
۳۴۳	تهجد
۳۴۵	مناجات
۳۴۷	دعا
۳۵۲	چهار نهر بهشتی
۳۵۴	تاریخچه و فلسفه کراوات
۳۵۷	سه گروه که دعایشان مستجاب نمی شود
۳۵۸	دعای چهار گروه مستجاب نمی شود
۳۶۰	شگفتی های خلقت خفاش

۳۶۲	 مراد از صبح (فجر) صادق و کاذب
۳۶۳	 برنج عالم برزخ در دنیا
۳۶۴	 علت قیام نکردن امام صادق علیه السلام بر علیه خلفای جور
۳۶۷	 امام صادق علیه السلام و قیاس ابوحنیفه
۳۶۷	 این گروه به شفاعت ما نمی‌رسند
۳۶۸	 آتش گرفتن خانه امام صادق علیه السلام و یادآوری مصیبت امام حسین علیه السلام
۳۶۹	 امام صادق علیه السلام و بیان پیشرفت علمی در زمان ظهور
۳۶۹	 حکمت غیبت امام عصر علیه السلام در کلام امام صادق علیه السلام
۳۷۰	 فایده غیبت امام عصر علیه السلام
۳۷۰	 امام صادق علیه السلام و تعلیم دعای غریق در عصر غیبت
۳۷۰	 اشک‌های امام صادق علیه السلام در فراق امام زمان علیه السلام در عصر غیبت
۳۷۲	 داستان محمد شیخا معروف به مقبل و خواب محتشم کاشانی
۳۷۶	 ماجرای معروف خواب آیت الله العظمی مرعشی نجفی و شعر استاد شهریار
۳۷۶	 داستان شیرفروش
۳۷۷	 گفتم شبی به مهدی علیه السلام
۳۷۷	 ایام درمان
۳۷۸	 اصحاب سبت
۳۷۹	 اصحاب ایکه
۳۸۱	 عمر بن سعد
۳۸۶	 شمر بن ذی الجوشن
۳۹۰	 شبث بن ربعی تمیمی
۳۹۳	 حرمه بن کاهل اسدی
۳۹۴	 عیدالله بن زیاد
۳۹۹	 شریح بن حارث کندی
۴۰۷	 حجر بن عدی
۴۱۳	 منابع

مقدمه مصحح

ارکان پیام رسانی، عبارتند از: پیام، پیام رسان، پیام گیر، ابزار پیام رسانی و روش پیام رسانی. هر پیامی نیز دو رکن دارد؛ محتوا و قالب. رکن اول به «چه چیز گفتن» و رکن دوم به «چگونه گفتن»، مربوط می شود. نویسندگی نیز نوعی پیام رسانی است که در بعد محتوای نوشته، باید دیدگاه یا نگاهی نو را مطرح کرد و در بُعد قالب نوشته، باید نگارشی نو را به قلم آورد. از این رو، نویسنده کسی است که دیدگاهی نو یا نگاهی نو را با نگارشی نو، به خواننده انتقال می دهد. نویسندگی نیز بر سه پایه زیر استوار است:

۱. هنر خوب حس کردن (به ویژه خوب دیدن و خوب شنیدن).

۲. هنر خوب اندیشیدن.

۳. هنر خوب نوشتن.

نویسندگی نیز نوعی پیام رسانی است که پیام آن، نوشته و پیام رسان آن، نویسنده و پیام گیر آن، خواننده و ابزار آن، قلم است و با روش های ویژه نویسندگی و تأثیرگذاری نوشتاری، در پایان، به صورت کتاب و مقاله و مانند آن در می آید و جلوه گری می کند.

بنابراین، فقط خوب بودن و خلوت پیام، مهم نیست؛ بلکه خوب رساندن و ملاحظت پیام نیز مهم است.

یکی از نویسندگان و استادان زبان و ادب فارسی، در این باره چنین گفته است:

اگر نویسندگی را به معنی عمل کسی که می نویسد، بگیریم، هر کسی را که بنویسد، اگر چه نوشته او سیاهه خرج خانه یا دفتر حساب دکانش باشد، نویسنده باید خواند. در این حال، نویسندگی کار دشواری نیست؛ الفبا را باید شناخت و مختصر خطی باید داشت که خواندنی باشد؛ اما در اصطلاح، این گونه کسان، نویسنده خوانده نمی شوند. نویسنده کسی را می گویند که «... معانی و مطالبی در ذهن دارد و از آن سودی یا لذتی عام برای خوانندگان حاصل می شود و آن معانی را به طریقی می نویسد که همه به خواندن نوشته او رغبت می کنند و از آن، لذت یا سود می برند.

معنی نویسنده در عرف، باز هم از این خاص تر است. کسی که کتابی در نجوم بنویسد، اگر چه اصول این علم را درست بیان کرده و نکته های تازه ای در آن مطرح کرده باشد، نویسنده نیست؛ بلکه منجم است. مؤلف کتاب های تاریخ، جغرافیا، فیزیک و شیمی را هم نویسنده نمی خوانند. عنوان این نویسندگان، مورخ، فیزیک دان و شیمی دان است؛ اما اگر کسی در یکی از این رشته ها کتابی بنویسد که

هنرش در انشای عبارت و بیان مطلب، دل نشین و ستودنی باشد، او را گذشته از عنوانی که دارد، نویسنده هم می خوانند. پس نویسندگی، هنر خوب و زیبا نوشتن است.^۱

با توجه به آن چه گفته شد، نویسنده کسی است که آن چه را دیگران حس نمی کنند، او حس می کند یا آن چه را دیگران حس می کنند، او به گونه ای دیگر حس می کند و آن گاه درباره این احساس های خود، خوب می اندیشد و سپس احساس ها و اندیشه های خویش را خوب نشان می دهد و به قلم می آورد؛ به گونه ای که دیگران نمی توانند آن احساس ها و اندیشه ها را به خوبی وی نشان دهند و به زیبایی و شیوایی او، به قلم آورند. از همین روست که گفته اند: دستور نویسندگی را به سال ها می آموزند؛ اما زبده آن، دو حرف است: «چشم باز» و «بیان ساده». باید نگاه کرد و دید و شنید و فهمید و آن گاه دیده و فهمیده را آسان گفت و نوشت. یکی دنیا را می گردد و توشه نمی گیرد و دیگری از گردش کوی و برزن، یک دنیا گفتنی می آورد؛ چه آن یکی ندیده و نفهمیده، گذشته و این برای دیدن و فهمیدن، نگاه کرده و شنیده است.^۲

پس به درستی و نیکی می توان گفت که نویسندگی بر این سه پایه استوار است:

۱. هنر خوب حس کردن (به ویرم خوب دیدن و خوب شنیدن).

۲. هنر خوب اندیشیدن.

۳. هنر خوب نوشتن.

اگر بخواهیم هنرهای سه گانه فرازین را فشرده تر و در یک جمله بیان کنیم و با آنها نویسندگی را نیز تعریف نماییم، باید چنین بگوییم: «نویسندگی، یعنی هنر نگارش پیامی نو با بیانی نو». از این تعریف، به نکته ای دقیق و عمیق دست می یابیم که میان نویسنده (مصنف) و نگارنده (مؤلف) تفاوت از زمین تا آسمان است و چه بسا کسانی که بسیار قلم هم به دست می گیرند و بسیار چیز هم می نویسند، اما نویسنده نیستند؛ بلکه نگارنده و مؤلف و الفت دهنده کلمات و جملات با یکدیگرند و هنری بیش از یک موتاژکار فنی و صنعتی ندارند و فقط شباهت کاری با نویسنده دارند. سعدی چه زیبا گفته است:

بوریا باف، اگر چه بافنده است نبرندش به کارگاه حریر^۳

^۱ پرویز نائل خانلری، هفتاد سخن، ج ۱ (شعر و هنر)، ص ۸۵

^۲ آیین نگارش. حسین آذران، ص ۸۲

^۳ گلستان سعدی. تصحیح و توضیح: غلامحسین یوسفی، ص ۱۶۰